

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
В. І. ВЕРНАДСЬКОГО

Навчально-науковий інститут управління, економіки та природокористування
Кафедра Менеджменту та міжнародних економічних відносин

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії

Валерій БОРТНЯК

2022 р.

ПРОГРАМА

ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

для вступу на навчання за ступенем «Магістр» на основі освітнього ступеня «Бакалавр», «Магістр» та ОКР «Спеціаліст»

освітня програма	«Міжнародні економічні відносини»
спеціальність	292 «Міжнародні економічні відносини»
галузь знань	29 «Міжнародні відносини»

УХВАЛЕНО:

на засіданні кафедри менеджменту та міжнародних економічних відносин
Протокол № 10 від «28» квітня 2022 р.
Зав. кафедри _____ П. Ізвел ФЕЗУС

Київ – 2022

Програма фахового вступного випробування для вступу на навчання за освітнім ступенем «Магістр» на основі освітнього ступеня «Бакалавр», «Магістр» та ОКР «Спеціаліст», освітня програма «Міжнародні економічні відносини» спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини», галузь знань 29 «Міжнародні відносини» К.: ТНУ імені В.І. Вернадського, 2022. 11 с.

Укладачі:

Валентина ІВАНЕНКО - к.е.н., доцент кафедри менеджменту та міжнародних економічних відносин

Ольга ПАЗИНИЧ - к.е.н., доцент кафедри менеджменту з та міжнародних економічних відносин.

Наталія БЕРЕЗНИЧЕНКО- к.е.н., доцент кафедри менеджменту та міжнародних економічних відносин.

Розглянуто та затверджено на засіданні Вченої ради Таврійського національного університету імені В.І.Вернадського, протокол №15 від 06.05.2022 (наказ 47-од від 06.05.2022)

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	4
2. Організаційно-методичні рекомендації.....	5
3. Перелік питань з окремих дисциплін для підготовки до вступних випробувань.....	6
4. Список літератури та інтернет-ресурси для підготовки до вступних випробувань.....	10

1.ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма вступних випробувань для підготовки за освітнім рівнем «магістр» спеціальність «Міжнародні економічні відносини» розроблена на підставі Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про освіту», «Умов прийому до вищих навчальних закладів (ВНЗ) України», затверджених наказом Міністерства освіти і науки України.

Фахове вступне випробування до магістратури зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», освітня програма «Міжнародні економічні відносини» передбачає з'ясування рівня теоретичних знань та практичних навичок студентів, набутих в період навчання у ВНЗ за ступенем «бакалавр», «магістр» та ОКР «спеціаліст» та їх відбору на конкурсній основі.

Основна мета фахового випробування – виявити готовність абітурієнтів до навчання в магістратурі.

Фахове випробування до магістратури включає тестові завдання та теоретичні питання.

Випробування має комплексний характер і містить тестові завдання та питання з дисциплін, які формують профіль бакалавра і рівень його кваліфікації.

Програма фахового випробування до магістратури складається з 3 розділів відповідно до програм профілюючих дисциплін, які формують фахівця, а саме:

1. Історія міжнародних економічних відносин
2. Теорія міжнародних економічних відносин
3. Регулювання міжнародних економічних відносин

Вступники повинні володіти ґрунтовними сучасними знаннями з базових дисциплін, що викладаються за галуззю знань «міжнародні відносини» спеціальністю «міжнародні економічні відносини», ОПП «Міжнародні економічні відносини»:

- з основ загальнотеоретичних дисциплін в обсязі, що необхідний і достатній для здійснення наукових досліджень, економічного, системного і порівняльного аналізу в галузі міжнародних економічних відносин за обраною освітньою програмою;
- з дисциплін загальноекономічного циклу та спеціальних курсів, що формують уявлення про закономірності, особливості і найбільш важливі тенденції у функціонуванні економічної системи та системи світогосподарських зв'язків;
- з історії міжнародних економічних відносин, сучасного їх стану, розвитку світового господарства, участі України в системі світогосподарських зв'язків, змісту міжнародної економічної інтеграції, методології і методики дослідження сучасних тенденцій в галузі міжнародних економічних відносин;
- з теоретичних основ і практики регулювання світогосподарських зв'язків, міжнародного руху товарів, послуг, капіталів, фактори виробництва, поточного і перспективного планування зовнішньоекономічної діяльності, міжнародних розрахунків і фінансування зовнішньоторговельних операцій, змісту і характеру міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин факторів, що

визначають їх розвиток, дослідження кон'юнктури і прогнозування світових товарних ринків, виробничої та інформаційної інфраструктури світового господарства;

Програма вимагає спеціальних знань, знань законодавчих актів і інструктивних матеріалів. Під час підготовки до фахового випробування рекомендується користуватися робочими програмами окремих дисциплін та необхідними нормативно-правовими документами, перелік яких наведено у списку рекомендованої літератури

2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Система оцінювання фахового випробування є наступною. Екзаменаційний білет складається із 25 тестових завдань та 2 теоретичних питань. Із усіх представлених на кожен тест відповідей студент має обрати одну, яку він вважає вірною. Правильно обрана відповідь на тести оцінюється в 4 бали. Неправильна відповідь балів не дає. Тобто загальна сума відповідей на тести дає можливість отримати максимум 100 балів. Відповідь на кожне теоретичне питання оцінюється в 50 балів, загалом відповідь на теоретичні питання складає 100 балів.

Оцінка за вступне фахове випробування виставляється за 200-бальною шкалою. Зокрема, алгоритм оцінювання має форму: $50 + 50 + 25 * 4 = 200$ балів.

Студент, який за сумарно набрав сто балів і вище (до двохсот), вважається таким, що склав випробування позитивно.

Тривалість екзамену 2 академічних години (120 хвилин). Студенту забороняється користуватися будь-якими носіями інформації.

Фаховий іспит може відбуватися з використанням дистанційних технологій навчання відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України № 392 від 27 квітня 2022 року, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України від 03.05.2022 р. за № 487/37823 зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 02 травня 2022 року № 400 та Правил прийому до ТНУ у 2022 р.

Вступний іспит проводиться виключно українською мовою.

3. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ З ОКРЕМИХ ДИСЦИПЛІН ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

Історія міжнародних економічних відносин

1. Вплив Великих географічних відкриттів на формування системи МЕВ.
2. Вплив колонізації на розвиток основних форм МЕВ.
3. Головні торговельні шляхи середньовіччя.
4. Еволюція головних торговельних шляхів світу.
5. Еволюція форм МКВ у період аграрної, індустріальної та постіндустріальної цивілізації.
6. Еволюція форм прояву МЕВ від доісторичних часів до сучасного періоду.
7. Зовнішньоторговельна експансія та її форми в епоху первісного нагромадження капіталу.
8. МЕВ у доісторичні часи на території сучасної України.
9. МПП в період становлення індустріальної цивілізації.
10. Основні риси економічних відносин та зв'язків держав стародавнього світу.
11. Особливості розвитку господарської системи та зовнішньоекономічної політики на території Трипільської культури.
12. Особливості розвитку МЕВ за аграрної цивілізації.
13. Передумови виникнення та розвитку МЕВ в античних суспільствах.
14. Політико-господарські системи цивілізацій Стародавнього Сходу (Шумер, Єгипет, Китай, Індія).
15. Розвиток міжнародної торгівлі, як основної форми прояву МЕВ у Середньовіччі.
16. Розвиток міст як центрів ремесла і торгівлі.
17. Формаційний та цивілізований підходи до вивчення історії МЕВ
18. Характеристика перших міжнародних торговельних організацій та союзів.
19. Ярмарок, як типова форма середньовічної торгівлі.

Теорія міжнародних економічних відносин

1. Внутрішньогалузева теорія міжнародної торгівлі. Індекс внутрішньогалузевої торгівлі.
2. Вплив НТП на розвиток інфраструктури МЕВ.
3. Гіпотеза імітаційного лагу М.Позера.
4. Економічні ефекти прямих закордонних інвестицій.
5. Етапи розвитку західноєвропейської інтеграції.
6. Інтеграційні процеси в Північній Америці (НАФТА).
7. Класична теорія міжнародної торгівлі.
8. Концепція “Перехресного попиту” С. Ліндера.
9. Країни СНД у міжнародних інтеграційних процесах.
10. Мегарегіональні та міжрегіональні інтеграційні об'єднання.
11. Механізми міжнародної передачі технологій.

12. Міжнародні виробничі мережі: структура та форми.
13. Міжнародний поділ праці: види та форми.
14. Модель життєвого циклу товару Р. Вернона.
15. Модель трансфертного ціноутворення Херста.
16. Модель Гекшера-Оліна.
17. Неокласична теорія міжнародної торгівлі.
18. Основні типи міжнародних валютних систем.
19. Особливості інтеграційних процесів в МЕРКОСУР.
20. Особливості інтеграційних процесів в Південно-Східній Азії.
21. Особливості інтеграційних процесів на африканському континенті.
22. Розвиток міжнародної електронної комерції на сучасному етапі.
23. Стандартні наслідки міжнародної міграції робочої сили.
24. Сутність і механізми рішення глобальних проблем МЕВ.
25. Сутність інфраструктури МЕВ. Сучасні інтернет-технології.
26. Сутність та форми прояву глобалізації світогосподарських зв'язків.
27. Сутність, види і роль міжнародних корпорацій на світовому ринку капіталів.
28. Сутність, ціль та типи міжнародної економічної інтеграції.
29. Сучасні тенденції міжнародної міграції робочої сили. Основні центри міграції робочої сили.
30. Тенденції розвитку міжнародної торгівлі послугами.
31. Тенденції розвитку сучасної світової торгівлі товарами.
32. Теорії впливу технічного прогресу на міжнародну торгівлю.
33. Теорії міжнародної міграції робочої сили.
34. Теорії прямих закордонних інвестицій. Еклектична парадигма Дайнінга.
35. Теорія економії на масштабі Кемпа.
36. Теорія митного союзу Я. Вайнера.
37. Теорія монополістичної конкуренції П.Кругмана.
38. Теорія специфічних факторів виробництва.
39. Форми вивозу капіталу. Підприємства з іноземними інвестиціями.
40. Форми міжнародної ліцензійної торгівлі.

Регулювання міжнародних економічних відносин

1. Сутність та форми сучасних міжнародних економічних відносин (МЕВ).
2. МЕВ, зовнішньоекономічні зв'язки (ЗЕЗ) та зовнішньоекономічна діяльність (ЗЕД) сутність і взаємозв'язок понять та процесів.
3. Сучасні види міжнародної торгівлі: сутність та тенденції.
4. Сучасні види міжнародного руху капіталу: сутність та тенденції.
5. Сучасні міграційні процеси, види та тенденції.
6. Сучасні види міжнародного руху капіталу.
7. Сучасні види міжнародного трансферту технологій: сутність та тенденції.
8. Взаємозв'язок різних форм міжнародних економічних відносин.

9. Механізм регулювання МЕВ на міжнародному рівні: складові механізму та їх взаємозв'язок.
10. Міжнародні та міждержавні договори у регулюванні МЕВ.
11. Міжнародні організації та регіональні союзи у регулюванні МЕВ.
12. Міжнародні інституційні структури у регулюванні МЕВ.
14. Сутність міжнародних режимів та їх формування.
15. Координація зовнішньоекономічної діяльності: види координації та роль у регулюванні МЕВ.
16. Механізм регулювання ЗЕД та ЗЕЗ на державному рівні: складові механізму та їх взаємозв'язок.
17. Законодавча та нормативна база у механізмі регулювання. (На прикладі України).
19. Державні інституційні структури у механізмі регулювання ЗЕД та ЗЕЗ. (На прикладі будь якої країни.
20. Механізм управління ЗЕД на рівні підприємств – суб'єктів ЗЕД.
21. Взаємозв'язок міжнародного, державного рівнів та рівня підприємств – суб'єктів ЗЕД у регулюванні МЕВ, ЗЕЗ, та ЗЕД.
22. Взаємозв'язок різних форм міжнародних економічних відносин.
23. Види зовнішньоторговельної політики країн.
24. Інструменти митно – тарифного регулювання зовнішньої торгівлі: класифікація мита за різними ознаками.
25. Ефекти від застосування мита.
26. Вплив митно – тарифного регулювання на економіку країни та на ЗЕЗ.
27. Вплив митно – тарифного регулювання на зовнішню торгівлю та на МЕВ.
28. Інструменти нетарифного регулювання зовнішньої торгівлі доцільність застосування: види та сутність.
29. Вплив інструментів нетарифного регулювання на зовнішню торгівлю та економіку країни.
30. Ліцензування у регулюванні торгівлі: доцільність застосування та ефекти.
31. Квотування у регулюванні зовнішньої торгівлі: доцільність застосування та ефекти.
32. Добровільні експортні обмеження, експортні субсидії : доцільність застосування та ефекти.
33. Норми та стандарти : доцільність застосування та ефекти.
34. Валютно – фінансова політика у регулюванні МЕВ: структурна та поточна валютна політика.
35. Інструменти валютно – фінансової політики: доцільність застосування вплив на валютно – фінансову сферу та на економіку країни.
36. Вплив інструментів валютно – фінансової політики на зовнішню торгівлю.
37. Суть дисконтної політики, доцільність застосування, вплив на валютно – фінансову сферу, інші форми МЕВ та на економіку країни.
38. Девізна політика, валютна інтервенція , доцільність застосування , її форми : вплив на валютно – фінансову сферу, інші форми МЕВ та на економіку країни.
39. Валютні обмеження їх форми: сутність, доцільність застосування та вплив .

40. Регулювання ступеня конвертованості валюти та режиму валютних курсів.
41. Ревальвація валюти: вплив на різні форми МЕВ та на економіку країни.
42. Девальвація валюти: вплив на різні форми МЕВ та економіку країни.
43. Диверсифікація валютних резервів як форма валютної політики.
44. Грошово – кредитна політика у регулюванні МЕВ: сутність, напрями та інструменти (кредитна експансія та кредитна рестрикція).
45. Методи грошово – кредитної політики: загальні та селективні. Доцільність застосування та вплив на МЕВ та економіку країни.
46. Механізм дисконтної політики та її вплив на МЕВ.
47. Операції на відкритому ринку цінних паперів: сутність, механізм, доцільність проведення, ефекти та впливи.
48. Встановлення та періодична зміна норм обов'язкових резервів: механізм, доцільність та впливи.
49. Фіскальна політика та фінансові інструменти регулювання МЕВ.
50. Сучасний фінансовий механізм фінансового регулювання МЕВ: інструменти прямого та опосередкованого впливу.
51. Фіскальні інструменти регулювання експорту: доцільність застосування та вплив.
51. Державне кредитування експорту (внутрішнє та зовнішнє): механізм та впливи.
52. Змішане кредитування експорту: механізм та впливи.
53. Державне страхування експорту: напрями, механізм та впливи.
54. Податкове регулювання та стимулювання експорту: механізм та впливи.
55. Фінансовий механізм державного регулювання імпорту: інструменти, доцільність застосування та впливи.
56. Сутність економічної політики.
57. Об'єкти, інструменти та інститути економічної політики.
58. Функції економічної політики.
59. Принципи економічної політики.
60. Сутність, структура та функції міжнародної економічної політики (МЕП).
61. Сутність та напрями міжнародної координації економічної політики (КМЕП).
62. Основні форми міжнародної координації економічної політики.
63. Основні сфери регулювання міжнародного руху капіталу.
64. Інтеграційні процеси у регулюванні МЕВ.
65. Роль інтеграційних угруповань у регулюванні МЕВ.
66. Міжнародні організації у регулюванні руху робочої сили.
67. Регулювання руху робочої сили на державному рівні: механізми та інструменти.
68. Регулювання трудової міграції в рамках двох- та багатосторонніх угод.
69. Механізми та інструменти регулювання міжнародного руху капіталу.
70. Механізми та інструменти регулювання світових інвестиційних процесів.

4. СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

Основні рекомендовані джерела

1. Бойчик І. М. Економіка підприємства. — К.: Атіка, 2016
2. Гребельник О.П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності: Підручник. — К.: ЦНЛ, 2005 — 696 с.
3. Гребельник О.П. Митна справа 4-те вид., оновл. та доп. К., 2014.
4. Глобальна торгова система : розвиток інститутів, правил, інструментів.- під ред. Циганкової Т.М. —К.,2003.
5. Горін Н.В. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посіб. —К.: Знання , 2008.-330с.
6. Економічна теорія: Політекономія: Підручник / За ред.. В.Д. Базилевича. — К.: Знання, 2006. — 631 с.
7. Лук'яненко Д.Г. та ін. Міжнародна економіка. К., 2014.
8. Международные валютно-финансовые кредитные отношения /Под. Ред. Л.Н. Красавиной. М., 2007.
9. Мазаракі А. А., Мельник Т.М. Регуляторна політика у сфері зовнішньої торгівлі. К., 2010.
10. Міжнародні економічні відносини: Підручник/ За ред. А.П.Голікова, О.А.Довгаль, Харків,2015.
11. Міжнародні економічні відносини: Практикум/ За ред. О.І. Шниркова К.,2018.
12. Науменко С. В., Черкашина К.Ф. Валютне регулювання. К., 2013.
13. Основи міжнародних фінансів: Підручник / За ред. О.І. Рогача. К., 2014
14. Основи економічної теорії: Підручник / За ред.. В.Г. Федоренка. — К.:Альтера, 2007. — 519с
15. Політекономія: Підручник / За ред.. Ю.В. Ніколенка. — К.: ЦУЛ, 2003. — 412с.
16. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності. За ред. Дахно І.І.: Навчальний посібник. — К.: ЦУЛ, 2009. — 454с.
17. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності. / за ред. Матвеева М.Е.: Навчальний посібник. Рекомендовано МОН України. — К.: Професіонал, 2008. - 192с.
18. Управління зовнішньоекономічною діяльністю: Навч. Посіб. / за ред. А.І, Кредісова. — К., 2006.
19. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: історія, теорія, практика. Підручник: Київ,»Либідь», 2019 . - 958с.
20. Шнирков О.І. , Заблоцька Р.О..Міжнародні економічні відносини : Конспект лекцій. — 4-те вид. Дніпропетровськ, 2016.

Інформаційні ресурси (Інтернет ресурси)

- 1.Офіційний веб-сайт Міжнародного торговельного центру [Електронний ресурс].- Режим доступу:www.intracen.org

2.Офіційний веб-сайт Міжнародної торговельної палати [Електронний ресурс].- Режим доступу:<http://www.iccwbo.org/about-icc/histori/the-merchants-of-pease>

3.Офіційний сайт ЮНКТАД [Електронний ресурс]. - Режим доступу:<http://unctad.org/>

4.Офіційний веб-сайт UNBISNET (United Nations Bibliographic Information System) [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://daces-dds-ny/un/org/doc/UNDOC/GEN/NRO/763/52/IMG/NR076352/pdf?OpenElement>

5. Система світової торгівлі / Пер. з англ. К., 2002. [Електронний ресурс] .- Режим доступу:www.ecolib.com/ua

6. Центр перспективних досліджень - <http://www.icps.kiev.ua>

7. European Society of Opinion and Market Research-www.esomar.nl

8. American Marketing Association- www.marketingpower.com

9.Direct Marketing Association - www.the-dma.org

10. American Association of Advertising Agencies - www.aaa.org

11. Public Relations Society of America - www.prsa.org

12. International Public Relations Association - www.ipranet.org

13. Верховна Рада України –<http://www.rada.kiev.ua>

14. Державна служба статистики України - <http://www.ukrstat.gov.ua>

15. Торгово-промислова Палата України – <http://www.ucci.org.ua>

16. Світовий банк (WB) - <http://www.worldbank.org>

17. Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Розумкова - <http://www.ucerps.com.ua>

18. Світова організація торгівлі (WTO) - <http://www.wto.org>

19. Міжнародний валютний фонд (IMF) - <http://www.imf.org>

20. Організація з міжнародного співробітництва і розвитку - <http://www.oecd.org/statistics>

21. International Association of Business Communications - www.iabc.com

Бібліотеки:

Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.

Бібліотека Конгреса США - www.loc.gov

Impala Electronic Document Store - <http://lib.ua.ac.be/IMPALA/>

The British Library - <http://portico.bl.uk/>

Catalogues d'editeurs - <http://www.bib.ulb.ac.be/>

Libraries - best ones - <http://www.libraryspot.com/>

Proxis, a world of books at your fingertips - <http://www.proxis.be/>

<http://www.i2.com.ua>— Бібліотека інтелектуальні системи прогнозування: фінанси, валюта, економіка, маркетинг, менеджмент, цінні папери, біржі;

<http://www.profibook.com.ua>— ділова література з економіки, менеджменту, реклами і маркетингу, управління персоналом, психології бізнесу, інформаційних технологій і т. п

